

Euran kunta
Perusturvalautakunta

LASTENSUOJELUN MÄÄRÄAIKOJEN VALTAKUNNALLINEN VALVONTA

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) pyytää lastensuojelulain (417/2007) 27 a §:n perusteella kunnilta ja kuntayhtymiltä kaksi kertaa kalenterivuodessa tiedot lastensuojelulaissa ja sosiaalihuoltolaissa säädettyjen määräaikojen noudattamisesta. THL luovuttaa keräämänsä tiedot Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle (Valvira). Valvira siirsi sosiaalihuoltolain 3 §:n 2 momentissa säädetyn toimivaltajaon mukaisesti Lounais-Suomen aluehallintovirastolle Euran kunnan perusturvalautakunnan kyselyyn antamat vastaukset käsiteltäväksi sosiaalihuoltolain mukaisena valvonta-asiana, koska vastausten mukaan laissa säädettyt määräajat olivat ylittyneet.

Euran perusturvalautakunnan THL:lle antamien tietojen mukaan **tiedonkeruujaksolla 1.10.2019-31.3.2020** Eurassa lastensuojeluilmoitusten käsittelyaika ylittyi 5,4 %:ssa tapauksista. Tietojen mukaan Eurassa vastaanotettiin yhteensä 112 lastensuojeluilmoitusta, joista kuusi (6) käsiteltiin yli seitsemän vuorokauden kuluessa.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Ratkaisu

Aluehallintovirasto kiinnittää Euran kunnan perusturvalautakunnan huomiota vastaisen varalle siihen, että lastensuojeluasian vireille tulon jälkeen sosiaalityöntekijän tai muun lastensuojelun työntekijän on arvioitava välittömästi lapsen mahdollisen kiireellisen lastensuojelun tarve ja lastensuojeluilmoitukset on käsiteltävä seitsemän arkipäivän kuluessa vireille tulosta. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arviointi on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja arvioinnin aikana on selvitettävä lastensuojelun tarve.

Aluehallintovirasto seuraa Euran perusturvalautakunnan lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten määräaikojen toteutumista seuraavien THL:n toteuttamien valtakunnallisten tiedonkeruiden avulla.

LOUNAISSUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 0295 018 000
fax 02 251 1820
kirjaamo.lounais@avi.fi
www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2
PL 22
20801 Turku

Perustelut

Säädökset

Lastensuojelulain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun.

Lastensuojelulain 4 §:n 1 momentin mukaan lastensuojelun on mm. pyrittävä puuttumaan riittävän varhain havaittuihin ongelmiin.

Lastensuojelulain 26 §:n 1 momentin mukaan lastensuojeluasia tulee vireille hakemuksesta tai kun sosiaalityöntekijä tai muu lastensuojelun työntekijä on saanut muutoin tietää mahdollisesta lastensuojelun tarpeesta olevasta lapsesta.

Pykälän 2 momentin mukaan lastensuojeluasian vireille tulon jälkeen sosiaalityöntekijän tai muun lastensuojelun työntekijän on arvioitava välittömästi lapsen mahdollinen kiireellinen lastensuojelun tarve.

Pykälän 3 momentin mukaan lisäksi on tehtävä sosiaalihuoltolain 36 §:n mukainen palvelutarpeen arviointi, jollei arvioinnin tekeminen ole ilmeisen tarpeetonta. Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä selvitetään lastensuojelun tarve, ellei asia ole selvästi luonteeltaan sellainen, ettei lastensuojelun tukitoimia tarvita.

Pykälän 4 momentin mukaan arvion lastensuojelulain mukaisten palvelujen ja tukitoimien tarpeesta tekee sosiaalityöntekijä. Sosiaalityöntekijä arvioi lapsen kasvuolosuhteita sekä huoltajien tai muiden lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavien henkilöiden mahdollisuuksia huolehtia lapsen hoidosta ja kasvatuksesta. Arviointi tehdään kyseessä olevan tapauksen olosuhteiden edellyttämässä laajuudessa. Arvioinnin tekemiseksi sosiaalityöntekijä voi tarvittaessa olla yhteydessä lapselle läheisiin henkilöihin sekä eri yhteistyötahoihin ja asiantuntijoihin siten kuin sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Pykälän 5 momentin mukaan palvelutarpeen arvioinnin tekemisessä on noudatettava, mitä sosiaalihuoltolain 36 §:ssä säädetään. Arvio on aloitettava viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheetonta viivytystä. Arvio on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja sen on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n 1 momentin mukaan, kun kunnallisen sosiaalihuollon palveluksessa oleva on tehtävässään saanut tietää sosiaalihuollon tarpeesta olevasta henkilöstä, hänen on huolehdittava, että henkilön kiireellisen avun tarve arvioidaan välittömästi. Lisäksi henkilöllä on oikeus saada palvelutarpeen arviointi, jollei arvioinnin tekeminen ole ilmeisen tarpeetonta.

Pykälän 2 momentin mukaan palvelutarpeen arviointi on aloitettava viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheetonta viivytystä. Arvioinnin tekeminen on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä siitä, kun asiakas, asiakkaan omainen tai läheinen tai hänen laillinen edustajansa on ottanut yhteyttä sosiaalipalveluista vastaavaan kunnalliseen viranomaiseen palvelujen saamiseksi, jos: 1) henkilö on yli 75-vuotias; 2)

henkilö saa vammaisetuksista annetun lain (570/2007) 9 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaista ylintä hoitotukea.

Pykälän 3 momentin mukaan erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arviointi on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja arvioinnin on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta.

Pykälän 4 momentin mukaan arviointi tehdään asiakkaan elämäntilanteen edellyttämässä laajuudessa yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa ja läheisensä sekä muiden toimijoiden kanssa. Arviointia tehtäessä asiakkaalle on selvitettävä hänen yleis- ja erityislainsäädäntöön perustuvat oikeutensa ja velvollisuutensa sekä erilaiset vaihtoehdot palvelujen toteuttamisessa ja niiden vaikutukset samoin kuin muut seikat, joilla on merkitystä hänen asiassaan. Selvitys on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen sisällön ja merkityksen. Arviointia tehtäessä on kunnioitettava asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja otettava huomioon hänen toiveensa, mielipiteensä ja yksilölliset tarpeensa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä lasten ja nuorten sekä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden itsemääräämisoikeuden kunnioittamiseen. Ikään-tyneen väestön palvelutarpeen selvitystä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä vanhushpalvelulaissa säädetään. Lastensuojelutarpeen selvittämisestä palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä säädetään lastensuojelulaissa.

Pykälän 5 momentin mukaan palvelutarpeen arvioinnista vastaa palvelutarpeen arvioimisen kannalta tarkoituksenmukainen sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 §:ssä tarkoitettu sosiaalihuollon ammattihenkilö, jollei muualla laissa toisin säädetä. Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden palvelutarpeen arvioinnin tekemisestä vastaa virkasuhteessa oleva sosiaalityöntekijä.

Sosiaalihuoltolain 56 §:n 1 momentin mukaan, jos sosiaalihuollon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin sosiaalihuoltolain vastaista, aluehallintovirasto voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Pykälän 2 momentin mukaan aluehallintovirasto voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla.

Sosiaalihuoltolain 57 §:n mukaan, jos sosiaalihuollon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on sosiaalihuoltolain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä aluehallintovirasto voi antaa kunnalle tai kuntayhtymälle taikka virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle. Aluehallintovirasto voi, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämisen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Arviointi

Aluehallintovirasto painottaa, että lastensuojeluilmoituksen vastaanotettuaan sosiaalityöntekijän tai muun lastensuojelun työntekijän on välittömästi arvioitava kiireellisten

toimenpiteiden tarve. Lastensuojeluilmoitukset on käsiteltävä seitsemän arkipäivän kuluessa lastensuojeluilmoituksen saapumisesta. Lisäksi ratkaisu siitä, onko tarvetta aloittaa palvelutarpeen arviointi, on tehtävä seitsemän arkipäivän kuluessa.

Euran perusturvalautakunnan antamista vastauksista ilmenee, että seurantajaksolla (1.10.2019-31.3.2020) Euran sosiaalitoimi on vastaanottanut 112 lastensuojeluilmoitusta, joista kuuden käsittely ylitti seitsemän arkipäivää. Saman seurantajaksen aikana aloitettiin 112 palvelutarpeen arviointia, jotka valmistuivat kolmen kuukauden määräajassa. Lastensuojeluilmoitusta käsiteltäessä on arvioitava, onko asiassa aloitettava palvelutarpeen arviointi, ellei sen aloittaminen ole tarpeetonta vai onko asia luonteeltaan sellainen, että se voidaan käsitellä muilla keinoin. Esimerkiksi jo lastensuojelun asiakkaana olevan lapsen kohdalla lastensuojeluilmoitus voidaan käsitellä arvioimalla tukitoimien oikea-aikaisuus ja riittävyys tarkastamalla asiakassuunnitelma vastaamaan lapsen nykytilannetta.

Aluehallintovirasto toteaa, että määräajoilla pyritään turvaamaan lasten ja perheiden oikeuksien varhainen ja yhdenvertainen toteutuminen. Jokaisella sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus saada asiansa käsiteltyä sille laissa säädetyssä määräajassa. Lainsäätäjä on pyrkinyt määräajoilla varmistamaan sen, että lastensuojeluasiat käsitellään kohtuullisessa ajassa ja lastensuojeluasioiden käsittelyyn kohdennetaan riittävästi voimavaroja.

MUUTOKSENHAKU

Aluehallintoviraston antamaan huomion kiinnittämiseen ei sosiaalihuoltolain (710/1982) 57 §:n 3 momentin mukaan saa hakea muutosta valittamalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa sosiaalihuollon ylitarkastaja Sini Virtanen, puh. 0295 018 000 (vaihe).

Lakimies

Pia Leikasto

Sosiaalihuollon ylitarkastaja Sini Virtanen

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Tiedoksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Valvira

Tämä asiakirja LSAVI/6102/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/6102/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Leikasto Pia 30.11.2020 12:20

Esittelijä Virtanen Sini 30.11.2020 09:07

